

KARTA KURSU (realizowanego w specjalności)**PSYCHOLOGIA KLINICZNA****rok akademicki 2021/2022**

Kierunek: Psychologia
Forma prowadzenia zajęć: niestacjonarne
Stopień: jednolite magisterskie
Rok: V
Semestr: X (letni)

Nazwa	Diagnoza i rehabilitacja neuropsychologiczna	
Nazwa w j. ang.	Neuropsychological diagnosis and rehabilitation	
Koordinator	dr Agnieszka Fudali-Czyż	Zespół dydaktyczny
Punktacja ECTS*	6	dr Agnieszka Fudali-Czyż mgr Elżbieta Szpakiewicz

Opis kursu (cele kształcenia)

Przedstawienie podstaw teoretycznych i problemów metodologicznych diagnozy neuropsychologicznej. Zapoznanie studentów z historią, podstawami teoretycznymi, założeniami i modelami rehabilitacji neuropsychologicznej. Przedstawienie mechanizmów i czynników rehabilitacji neuropsychologicznej. Omówienie sposobów oddziaływań w rehabilitacji neuropsychologicznej. Przedstawienie roli czynników neurologicznych, poznawczych, motywacyjnych i psychospołecznych w rehabilitacji neuropsychologicznej. Omówienie organizacji, przebiegu, specyfiki i skuteczności rehabilitacji neuropsychologicznej. Zapoznanie studentów z procedurami diagnozy i rehabilitacji neuropsychologicznej stosowanych w m.in. zaburzeniach orientacji, percepcji, uwagi, pamięci, uczenia się, praksi, afazji, czytania i pisanie, emocji, tożsamości i osobowości, funkcji wykonawczych i zespołów otępiennych.

Warunki wstępne

Wiedza	Pogłębiona wiedza z zakresu neuropsychologii.
Umiejętności	Biegłość w czytaniu tekstów naukowych w języku angielskim.
Kursy	-

Efekty uczenia się

	Efekty uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla specjalności)
Wiedza	W01. Zna podstawowe podejścia diagnostyczne i typy diagnozy w neuropsychologii oraz związane z ich stosowaniem możliwości i ograniczenia.	SK_W04, SK_W06, SK_W08, SK_W09
	W02. Posiada wiedzę o roli metod ilościowych i jakościowych w diagnozie neuropsychologicznej.	SK_W06
	W03. Rozumie podstawy teoretyczne, założenia i modele, mechanizmy i czynniki rehabilitacji neuropsychologicznej.	SK_W02, SK_W04, SK_W06, SK_W08, SK_W09
	W04. Zna podstawy diagnozy i rehabilitacji neuropsychologicznej zaburzeń funkcji poznawczych.	SK_W02, SK_W04, SK_W06, SK_W08, SK_W09
	W05. Zna podstawy diagnozy i rehabilitacji neuropsychologicznej afazji, dysartrii, zaburzeń pragmatyki i prozodii oraz zaburzeń czytania i pisania.	SK_W02, SK_W04, SK_W06, SK_W08, SK_W09
	W06. Zna podstawy diagnozy i rehabilitacji neuropsychologicznej zaburzeń zachowania, osobowości i emocji.	SK_W02, SK_W04, SK_W06, SK_W08, SK_W09

	Efekty uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla specjalności)
Umiejętności	U01. Potrafi opisać i wyjaśnić zasady organizacji, przebiegu i skuteczności rehabilitacji neuropsychologicznej.	SK_U02, SK_U04, SK_U07
	U02. Umie dobrać i przeprowadzić procedury diagnostyczne stosowane do diagnozowania pacjentów z zaburzeniami neuropsychologicznymi.	SK_U04, SK_U05, SK_U06, SK_U07
	U03. Umie prowadzić usprawnianie funkcji umysłowych za pomocą technik rehabilitacji neuropsychologicznej	SK_U02, SK_U04

Kompetencje społeczne	Efekty uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla specjalności)

	K01. Uznaje potrzebę ustawicznego doskonalenia wiedzy i umiejętności w pracy neuropsychologa klinicznego.	SK_K03
	K02. Wykazuje gotowość współpracy z innymi specjalistami uczestniczącymi w opiece nad pacjentami neuropsychologicznymi.	SK_K02
	K03. Przejawia postawę akceptacji i zrozumienia dla zaburzeń neuropsychologicznych i sytuacji pacjentów z dysfunkcjami mózgu oraz ich rodzin i opiekunów.	SK_K04

Organizacja													
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach											
		A		K		L		S		P		E	
Liczba godzin	20			20									
40													

Opis metod prowadzenia zajęć

Kurs odbywa się w trybie mieszanym. Wykłady odbywają się zdalnie w trybie synchronicznym za pomocą platformy MS Teams, natomiast ćwiczenia odbywają się stacjonarnie.
 Wykłady: przedstawianie treści dydaktycznych z elementami dyskusji grupowych (wykład konwersatoryjny), projekcja prezentacji multimedialnych, udostępnienie materiałów na kanale MS Teams.
 Ćwiczenia: dyskusja, praca w grupach, przedstawianie i analizowanie przypadków klinicznych (elementy studium przypadku), warsztaty: instruktaże, pokazy i ćwiczenia przeprowadzania wybranych technik neuropsychologicznych i procedur rehabilitacyjnych, projekty grupowe.

Formy sprawdzania efektów kształcenia

	E – learning	Gr dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne: warsztaty
W01								X				X	
W02								X				X	
W03							X	X				X	

W04							X	X				X	
W05							X	X				X	
W06							X	X				X	
U01							X	X				X	
U02								X				X	X
U03							X	X				X	
K01								X					X
K02								X					X
K03							X	X					X

Kryteria oceny	Egzamin testowy jednokrotnego wyboru przeprowadzony zdalnie (ocena pozytywna = 60% + 1 pkt). Zaliczenie ćwiczeń: przygotowanie projektu grupowego dot. wybranych metod rehabilitacji neuropsychologicznej, dopuszczalna nieobecność na jednym bloku zajęć.
----------------	---

Uwagi	Przedmiot specjalnościowy na specjalności <i>Psychologia kliniczna</i> na studiach niestacjonarnych, jednolitych magisterskich, kierunek: Psychologia.
-------	--

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

WYKŁADY (20 h):

1. Podstawy teoretyczne diagnozy neuropsychologicznej. Problemy metodologiczne w diagnostyce psychologicznej.
2. Rozwój współczesnych poglądów na temat rehabilitacji neuropsychologicznej. Zasady rehabilitacji neuropsychologicznej. Podstawy teoretyczne rehabilitacji neuropsychologicznej cz. I.
3. Podstawy teoretyczne rehabilitacji neuropsychologicznej cz. II. Znaczenie wglądu w subiektywne doświadczenie pacjenta.
4. Oddziaływania psychoterapeutyczne na pacjentów i członków ich rodzin w przebiegu rehabilitacji neuropsychologicznej. Rola czynników psychospołecznych w diagnozie i rehabilitacji neuropsychologicznej.
5. Mikrogenetyczny model rehabilitacji neuropsychologicznej. Neurobiologiczne mechanizmy i czynniki procesu rehabilitacji neuropsychologicznej.
6. Czynniki motywacyjne i osobowościowe w diagnozie i rehabilitacji neuropsychologicznej.
7. Organizacja i przebieg rehabilitacji neuropsychologicznej, współpraca w interdyscyplinarnych zespołach rehabilitacyjnych.
8. Specyfika rehabilitacji neuropsychologicznej w odmiennych rodzajach schorzeń neurologicznych i zaburzeń neuropsychologicznych.
9. Kryteria i uwarunkowania skuteczności rehabilitacji neuropsychologicznej. Reintegracja społeczna pacjentów uczestniczących w rehabilitacji neuropsychologicznej.
10. Jakość życia pacjentów uczestniczących w rehabilitacji neuropsychologicznej.

ĆWICZENIA (20 h):

1. Neuropsychologia kliniczna - terminologia, nauka, praktyka, wyzwania.
2. Specyfika diagnozy i rehabilitacji neuropsychologicznej dzieci. Zaburzenia i trudności wymagające interwencji neuropsychologa.
3. Narzędzia diagnozy neuropsychologicznej dzieci: *Neuropsychologiczna Diagnoza Dziecka*.
4. Narzędzia diagnozy neuropsychologicznej dzieci: *Sortowanie Kart dla Dzieci*, *Bateria diagnozy funkcji poznawczych PU1 i PU1 LITE*, *MFF - Test Porównywania Znanych Kształtów*, *BENTON - Test Pamięci Wzrokowej Bentona*. Narzędzia diagnozy neuropsychologicznej dzieci: próby eksperymentalno-kliniczne.
5. Metody rehabilitacji neuropsychologicznej dzieci. Wykorzystanie nowoczesnych technologii w rehabilitacji neuropsychologicznej dzieci.
6. Specyfika diagnozy i rehabilitacji neuropsychologicznej osób dorosłych. Zaburzenia i trudności wymagające interwencji neuropsychologa.
7. Narzędzia diagnozy neuropsychologicznej osób dorosłych: *MINIMENTAL - krótka Skala Oceny Stanu Umysłowego (MMSE)*, *RHLB-PL - Bateria Testów do Badania Funkcji Językowych i Komunikacyjnych Prawej Półkuli Mózgu*, *WCST - Test Sortowania Kart z Wisconsin*, *CTT - Kolorowy Test Połączeń wersja dla dorosłych*, *DCS-II Niewerbalny Test Uczenia się i Pamięci*, *CVLT - Kalifornijski Test Uczenia się Językowego*, *KPD - Kwestionariusz do Pomiaru Depresji*.
8. Narzędzia diagnozy neuropsychologicznej osób dorosłych: próby eksperymentalno-kliniczne.
9. Metody rehabilitacji neuropsychologicznej osób dorosłych. Wykorzystanie nowoczesnych technologii w rehabilitacji neuropsychologicznej osób dorosłych.
10. Tworzenie opinii neuropsychologicznych i zaleceń terapeutycznych. Perspektywy pracy i zatrudnienia w obszarze neuropsychologii.

Wykaz literatury podstawowej

1. Jodzio, K. (2011). *Diagnostyka neuropsychologiczna w praktyce klinicznej*. Warszawa: Difin.
2. Prigatano, G. (2009). *Rehabilitacja neuropsychologiczna: podstawowe zasady i kierunki oddziaływań terapeutycznych*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN. [Lub wersja oryginalna w języku angielskim: *Principles of neuropsychological rehabilitation*].
3. Walsh, K. i Darby, D. (2014). *Neuropsychologia kliniczna*, Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne. [Lub wersja oryginalna w języku angielskim: *Walsh's neuropsychology. A clinical approach*].

Wykaz literatury uzupełniającej

1. Borkowska, A.R. (2000). *Diagnoza neuropsychologiczna: metodologia i metodyka*. Lublin: Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej.
2. Borkowska, A.R. i Domańska, Ł. (2007). *Neuropsychologia kliniczna dziecka*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
3. Lezak, M.D., Howieson, D.B., Bigler, E.D. i Tranel, D. (2012). *Neuropsychological Assessment, 5th ed.* Oksford: Oxford University Press.
4. Łojek, E. (2008). *Wybrane zagadnienia rehabilitacji neuropsychologicznej*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar.
5. Pąchalska, M. (1999). *Afazjologia*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
6. Pąchalska, M., Kaczmarek, B.L.J., i Kropotov, J.D. (2014). *Neuropsychologia kliniczna: od teorii do praktyki*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
7. Pąchalska, M. (2007). *Neuropsychologia kliniczna: urazy mózgu. Tom 1. Procesy emocjonalne i poznawcze*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
8. Pąchalska, M. (2007). *Neuropsychologia kliniczna: urazy mózgu. Tom 2. Procesy komunikacyjne i powrót do społeczeństwa*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
9. Pąchalska, M. (2008). *Rehabilitacja neuropsychologiczna: procesy poznawcze i emocjonalne*. Lublin: Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej.
10. Seniów, J. (2019). *Terapia neuropsychologiczna dorosłych chorych z uszkodzeniem mózgu*. Warszawa: Instytut Psychiatrii i Neurologii.
11. Szczudlik, A., Liberski, P., i Barcikowska, M. (red.) (2004). *Otępienie*. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
12. Szepletowska, E. (2000). *Badanie neuropsychologiczne: procedura i ocena*. Lublin: Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej.
13. Walsh, K. (2001). *Jak rozumieć uszkodzenia mózgu: podstawy diagnozy neuropsychologicznej*. Warszawa: Instytut Psychiatrii i Neurologii. [Lub wersja oryginalna w języku angielskim: *A primer of neuropsychological evaluation*].

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Naład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	20
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	20
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	2
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	58
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	0
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	0
	Przygotowanie do egzaminu	50
Ogółem bilans czasu pracy		150
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		6